

§ 1015

Dnr 2015/SN 0028 010

Bokslut och verksamhetsberättelse 2014

Socialnämndens beslut

- Bokslut och verksamhetsberättelse för budgetåret 2014 godkänns.

Särskilt yttrande

Carl-Johan Karlson (S) och Peter Söderlund (MP) inkommer med särskilda yttranden.

Protokollsanteckning

Det antecknas på begäran av Carl-Johan Karlsson (S) att socialdemokraterna inte deltar i beslutet.

Det antecknas även att Peter Söderlund (MP) och Gunilla Andersson (V) inte deltar i beslutet. Gunilla Andersson (V) hänvisar till vänsterpartiets budgetförslag.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden redovisar ett samlat underskott för samtliga verksamhetsområden med totalt 27,2 miljoner kronor varav verksamheterna i kommunal regi svarar för 6,0 miljoner kronor. Motsvarande siffra för 2013 var 9,7 miljoner kronor. Individ- och familjeomsorgens underskott uppgår till 5,9 miljoner. För Äldreomsorgen uppgår underskottet till totalt 16,8 miljoner – 9,3 miljoner för myndigheten och 7,5 miljoner för utföraren i kommunal regi. Omsorgen för personer med funktionsnedsättning uppvisar ett underskott på totalt 4,5 miljoner – 6,0 miljoner för myndigheten och +1,5 miljoner utföraren i kommunal regi.

Prognos- och analysarbetet under året har inte varit tillfredsställande och där måste ytterligare åtgärder vidtas för att förbättra träffsäkerheten. De kraftiga volymökningarna bland annat för köpta platser både inom äldreomsorgen och funktionshinder borde ha kunnat förutses vid ett tidigare skede under året. Förseringar i utvecklingen av BesTyr, främst budgetmodulen, har också

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
----------------------	--	------------------------

haft betydelse för ett traditionellt uppföljningsarbete.

Bokslutsarbetet genomförs i enlighet med kommunens styrprocess och de anvisningar och mallar som i övrigt skall följas och användas. Arbetet med bokslutet genomförs i nära samarbete med respektive verksamhet, förvaltningens stabsfunktion och kommunledningskontorets controllers.

Bilagor

Tjänsteskrivelse bokslut och verksamhetsberättelse 2014.pdf

Socialnämndens bokslut och verksamhetsberättelse 2014.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Särskilt yttrande

§ 1015 Bokslut och verksamhetsberättelse 2014

Socialdemokraterna deltar inte i det aktuella beslutet.

Kortfattat kan konstateras följande. Budgeten för socialnämndens område är kraftigt underfinansierad. Kortsiktigt förs olika balansposter mellan de olika förvaltningsområdena, likt ett monopolspel. Från september och framåt har det inte ens presenterats några siffror avseende den ekonomiska ställningen, oklart varför.

Vidare råder underskott vad gäller att förse skattebetalarna med kommunal verksamhet som är en del av det offentliga åtagandet. Kommuninvånarna får alltså inte vad de har rätt att kräva.

Exempelvis är det stor brist på särskilt boende för äldre vilket leder till att de tvingas att bo i andra kommuner mot sin vilja. Och med stora kostnader för kommunen som följd.

Det är också stor brist på boenden för personer med funktionsnedsättning, vilket leder till att flera personer under lång tid inte får sådant eget boende som de behöver och har rätt till. Det leder dessutom till stora kostnader för kommunen i form av viten.

Inom Barn- och ungdom riskerar den underdimensionerade utredningsverksamheten att leda till irreparabla skador beträffande barn som far illa. Istället för utökade resurser så brandskattas verksamheten på medel, vilket är obegripligt.

Socialdemokraterna har i vårt budgetförslag föreslagit att ansvar ska tas för att rätta till bland annat dessa missförhållanden. Tyvärr har vi blivit nedröstade.

För socialdemokraterna i socialnämnden

Carl Johan Karlson

Särskilt yttrande

Socialnämnden 25 februari 2015

Ärende 3 Bokslut och verksamhetsberättelse 2014

Vi i Miljöpartiet deltar inte i beslutet att godkänna bokslut och verksamhetsberättelse. Vårt motiv är att vi hade en egen kommunplan, där socialnämnden gavs helt andra förutsättningar – med stora resursförstärkningar, andra mål och uppdrag.

Vi anser framför allt att det saknas fokus på förebyggande insatser och förbättringar inom verksamheten, att alliansens politik under de senaste åren har lett till en ytterst svår arbetssituation inom socialtjänsten samt att alliansens fokus på konkurrensutsättning är ett mål som oroande nog går före allt annat.

I inledningen "Året som gick" beskrivs hur man gjort "en organisationsöversyn i syfte att anpassa organisationen till ökad konkurrensutsättning och ökad valfrihet" senare nämns också att man vill minska sjukfrånvaron för kommunens anställda (något man misslyckades med). Där nämns inte att man på något sätt ville förbättra någonting vilket visar att huvudfokus är att privatisera inte att förbättra.

I Miljöpartiets kommunplan lägger vi stor vikt vid långsiktiga förbättringar, tidiga insatser i samverkan mellan socialförvaltning och landstingets missbruks- och psykiatriverksamheter för att rädda fler ungdomar från att hamna snett. Vi föreslår också en social investeringsfond som kan överbrygga stuprören med den kommunala organisationen.

Även de äldre skulle få det bättre med en miljöpartistisk kommunplan. God hälsa, social samvaro och stimulerande aktiviteter är viktigt i alla åldrar. Miljöpartiets ambition med omsorgen av äldre och de funktionsnedsatta, är ökad livskvalitet, kontinuitet och trygghet. Vi gjorde en generell satsning på omsorgen i ökad personaltäthet och i hälsofrämjande åtgärder.

Precis som under 2013 har IVO rapporterat ett stort antal ej verkställda beslut, något som drabbar framför allt drabbar de äldre som inte får plats på vård- och omsorgsboende, men nytt under 2014 är att det nu även är brist på platser inom dagverksamheten.

Den situation som vi har inom utredningsenheten hos socialtjänsten med brist på socialsekreterare, hög omsättning av personal och så att utredningar inte kan göras i tid är ett resultat av alliansens politik. Det är skamligt! Att det ser likadant ut i andra kommuner gör inte saken bättre här i Tyresö. Med tanke på att antalet ärenden har ökat kraftigt och utredningarna har komplicerats av det stora antalet nya regler borde personalstyrkan vara större än de tjänster som finns idag (och där inte ens alla är tillsatta).

för Miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Peter Söderlund, ordinarie ledamot

Lisa Månsson, ersättare

Alejandro Ozano, ersättare

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Bengt Isaksson
Verksamhetscontroller
bengt.isaksson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2015-02-04

1 (2)

Diarienummer
2015/SN 0028 010

Socialnämnden

Bokslut och verksamhetsberättelse 2014

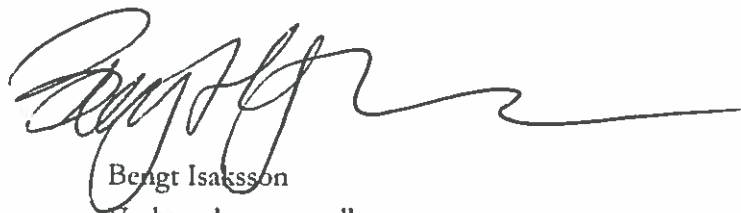
Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner bokslut och verksamhetsberättelse för budgetåret 2014

Socialförvaltningen

Åsa Danielsson
Förvaltningschef

Bengt Isaksson
Verksamhetscontroller

Sammanfattning

Socialnämnden redovisar ett samlat underskott för samtliga verksamhetsområden med totalt 27,2 miljoner kronor varav verksamheterna i kommunal regi svarar för 6,0 miljoner kronor. Motsvarande siffra för 2013 var 9,7 miljoner kronor.

Individ- och familjeomsorgens underskott uppgår till 5,9 miljoner. För Äldreomsorgen uppgår underskottet till totalt 16,8 miljoner – 9,3 miljoner för

myndigheten och 7,5 miljoner för utföraren i kommunal regi. Omsorgen för personer med funktionsnedsättning uppvisar ett underskott på totalt 4,5 miljoner – 6,0 miljoner för myndigheten och +1,5 miljoner utföraren i kommunal regi.

Prognos- och analysarbetet under året har inte varit tillfredsställande och där måste ytterligare åtgärder vidtas för att förbättra träffsäkerheten. De kraftiga volymökningarna bland annat för köpta platser både inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning borde ha kunnat förutses vid ett tidigare skede under året. Förseningar i utvecklingen av BesTyr, främst budgetmodulen, har också haft betydelse för ett traditionellt uppföljningsarbete.

Beskrivning av ärendet

Bokslutsarbetet genomförs i enlighet med kommunens styrprocess och de anvisningar och mallar som i övrigt skall följas och användas. Arbetet med bokslutet genomförs i nära samarbete med respektive verksamhet, förvaltningens stabsfunktion och kommunledningskontorets controllers.

Socialnämnden

Verksamhetsberättelse 2014

2015-xx-xx, § x

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde	3
1.1	Året som gick	3
1.2	Kvalitetsuppföljning	4
1.3	Sammanfattande ekonomiskt resultat	6
2	Verksamhetsområde nr 14. Individ- och familjeomsorg	7
2.1	Verksamhet och syfte.....	7
2.2	Året som gick	7
2.3	Nämndplanens mål för verksamhetsområdet.....	10
2.4	Kommungemensamma mål.....	10
2.5	Kommungemensamma uppdrag.....	11
2.6	Kommungemensamma kvalitetsgarantier	12
2.7	Ekonomiskt resultat	12
2.8	Analys av ekonomiskt resultat.....	13
2.9	Framtiden.....	14
3	Verksamhetsområde nr 15. Äldreomsorg	16
3.1	Verksamhet och syfte.....	16
3.2	Året som gick	16
3.3	Nämndplanens mål för verksamhetsområdet.....	17
3.4	Kommungemensamma mål.....	18
3.5	Kommungemensamma uppdrag.....	19
3.6	Kommungemensamma kvalitetsgarantier	19
3.7	Ekonomiskt resultat	20
3.8	Analys av ekonomiskt resultat myndighet.....	20
3.9	Framtiden.....	21
4	Verksamhetsområde nr 16. Omsorg om personer med funktionsnedsättning	23
4.1	Verksamhet och syfte.....	23
4.2	Året som gick	23
4.3	Nämndplanens mål för verksamhetsområdet.....	24
4.4	Kommungemensamma mål.....	24
4.5	Kommungemensamma uppdrag.....	25
4.6	Kommungemensamma kvalitetsgarantier	26
4.7	Ekonomiskt resultat myndighet	26
4.8	Analys av ekonomiskt resultat.....	27
4.9	Framtiden.....	28

1 Nämndens ansvarsområde

Socialtjänsten är till för att invånarna i Tyresö ska få det stöd, den vård och den omsorg de behöver. Verksamheten ska vara av god kvalitet och utföras utifrån tillämpliga lagar och regler samt politiska riktlinjer. Verksamheten ska vara effektiv, ändamålsenlig och samordnad och ge största möjliga nytta för målgruppen.

Socialnämnden består av 11 ledamöter och 11 ersättare. Ett utskott finns för individärenden bestående av 5 ledamöter och 5 ersättare.

Socialförvaltningen består av tre verksamhetsområden; individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning.

Hela förvaltningen leds av en förvaltningschef. Direkt underställd förvaltningschefen finns idag fem avdelningschefer, tre för myndigheterna och två för verksamhetens egen regi samt en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och verksamhetskontroller. Stabschefen leder en stab bestående av utredare, nämndsekreterare och övrig administrativ personal.

1.1 Året som gick

Under 2014 har förvaltningen haft en tillförordnad chef under pågående rekrytering av ny förvaltningschef. Sedan 1 september 2014 finns en ny förvaltningschef på plats.

Under 2013 påbörjades en organisationsöversyn i syfte att anpassa organisationen till en ökad konkurrensutsättning och en ökad valfrihet. En organisation vars syfte är att ge bättre förutsättningar för att de olika rollerna som beställare respektive utförare kan hållas isär, då kommunen nu deltar i valfrihetssystem med egenregiverksamhet och innehar båda rollerna. Organisationen behöver också se över inriktning, roller och resurser för att kunna möta de alltmer omfattande behov som socialförvaltningen har att hantera. Under 2014 har en successiv anpassning av styrning, roller och processer påbörjats för en ökad grad av konkurrensutsättning med konkurrensneutralitet som ett centralt inslag. Individ- och familjeomsorgen har under 2014 genomfört en anpassning av organisationen. En viktig utgångspunkt har varit att särskilja vård och stöd i egen regi från myndighetsutövning för att möta den politiska inriktningen mot ökad valfrihet.

Initiativ har tagits för att slutföra den påbörjade organisationsöversynen med start januari 2015.

Sedan tidigare finns LOV (Lagen om valfrihetssystem) för sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning (2011) med tre utförare och daglig verksamhet enligt LSS (2013) med femton utförare. Under året har socialnämnden tagit fler steg för att möjliggöra för andra utförare än egen regi att bedriva verksamhet i Tyresö. I april 2014 infördes LOV inom hemtjänst, ledsagning och avlösning. Det finns för närvarande åtta leverantörer som utför hemtjänstuppdrag, egen regi samt sju privata företag. Under 2014 beslutade socialnämnden om att införa LOV för insatsen boendestöd och arbetet har precis påbörjats inom förvaltningen. Socialnämnden har även gett i uppdrag till förvaltningen att under 2015 utreda förutsättningarna för LOV inom vård- och omsorgsboenden. Under 2013 infördes branschråd för att öka samarbete och utbyte mellan de privata aktörerna och utförarna inom egen regi. Detta har nu implementerats och under året har flera branschråd genomförts med goda resultat.

Under året har socialförvaltningens uppdrag utökats, bl.a. genom förändrad lagsättning men främst genom medborgares ökade behov av stöd. Särskilt markant har ökningen varit inom funktionsnedsättningsområdet. Detta har inneburit stora volymökningar inom förvaltningens olika

områden vilket lett till en ekonomi i obalans. Trots detta läge har flera större utvecklingsuppdrag kunnat genomföras. Detta redovisas närmare inom de olika delområdena.

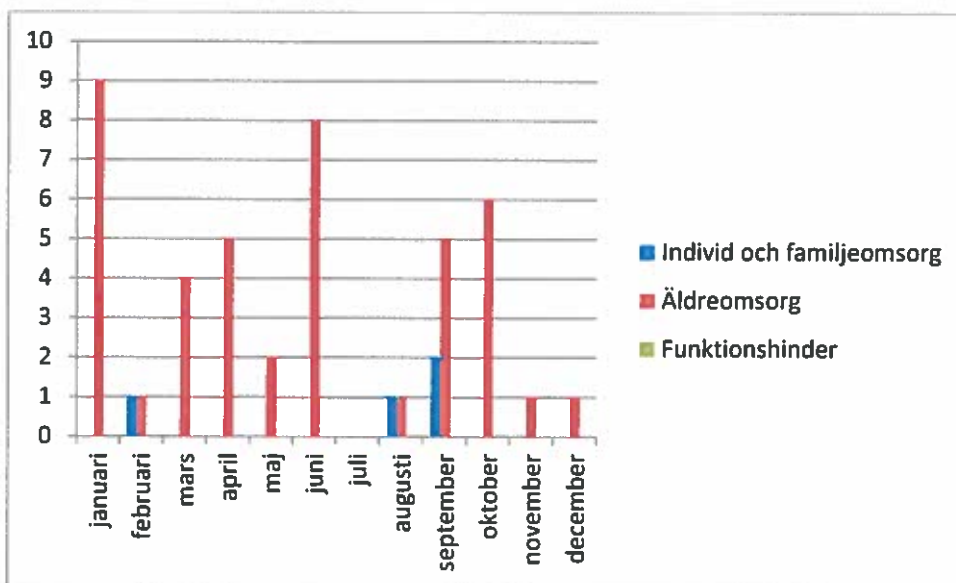
Ett av kommunens mål som attraktiv arbetsgivare är att sjukfrånvaron ska vara lägre än fyra procent. Detta har inte kunnat uppnås. Ett aktivt arbete för att komma till rätta med detta har påbörjats under hösten mellan berörda chefer och HR i syfte att identifiera och hitta långsiktiga åtgärdsmodeller.

1.2 Kvalitetsuppföljning

Inkomna synpunkter Socialförvaltningen 2014

I det kommungemensamma systemet för synpunktshandling via E-tjänstportalen har det under året inkommit 47 ärenden som tillhör socialförvaltningens område. Fyra av synpunkterna berör individ och familjeomsorg och resterande 43 ärenden rör äldreomsorg. Under 2014 inkom inga synpunkter på omsorgen om personer med funktionsnedsättning. I juni inkom flest synpunkter 8 stycken och juli minst antal 0 stycken. Det kommungemensamma systemet för synpunktshandling infördes i oktober 2013 för att säkerställa att alla synpunkter behandlas på samma sätt oavsett hur de kommer in eller till vilken förvaltning. Synpunkter som lämnas in direkt till exempelvis hemtjänsten eller ett äldreboende ska också registreras i systemet. Av det totala antalet synpunkter som inkom till kommunen tillhör 5 % socialförvaltningen.

Diagrammet visar antalet inkomna synpunkter per månad och verksamhetsområde.

Lex Sarah och Lex Maria

Antalet utredningar enligt lex Sarah har ökat de senaste åren. Totalt har det gjorts 25 utredningar enligt lex Sarah under 2014 varav fyra har anmälts till IVO (Inspektionen för vård och omsorg). De flesta av utredningarna avser brister i omvårdnad, rutiner, informationsöverföring samt fel i bemanningsschema. Fyra av utredningarna avser misstänkta stölder. En förklaring till ökningen av lex Sarah-rapporter är att personal fått utbildning i lex Sarah och blivit mer säkra på att uppmärksamma brister och missförhållanden samt att flera verksamheter har lagt in lex Sarah som en regelbunden punkt på dagordningen för APT.

Verksamhetsområde	Antal Lex Sarah rapporter	Varav Lex Sarah anmälningar till IVO
Äldreomsorgen	13 (3 privata utförare)	2
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	9 (3 privata utförare)	
Individ- och familjeomsorg	3	2

Under året har en utredning gjorts enligt Lex Maria som handlar om händelser inom hälso- och sjukvården. Händelsen anmäldes till IVO.

Ej verkställda beslut

Förvaltningen rapporterar kvartalsvis ej verkställda beslut till IVO (Inspektionen för vård och omsorg). Sammanställningar redovisas till socialnämnd, kommunfullmäktige och revisorer. Under året har totalt 74 beslut rapporterats in vilket motsvarar siffran för föregående år (observera att ett ärende kan rapporteras in flera gånger tills det verkställts). Inom äldreomsorgen rör de flesta besluten plats på vård- och omsorgsboende, det som tillkommit från tredje kvartalet är brist på platser inom dagverksamheten. Inom funktionsnedsättningsområdet har antalet ej verkställda beslut för boende vuxna ökat beroende på att byggnationer av gruppboendestäder försenats. Inom individ- och familjeomsorgen handlar det om insatserna kontaktfamilj/kontaktperson där har antalet ej verkställda beslut minskat. På socialnämndens uppdrag redovisades åtgärder för att minska antalet ej verkställda beslut vid sammanträde 2014-01-29, § 1005.

I december 2014 ålade förvaltningsrätten Tyresö kommun att betala en särskild avgift om 800 000 kronor med anledning av oskäligt dröjsmål med att verkställa ett beslut om gruppboende enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

	2013	2014
Äldreomsorg	51 (Vård o omsorgsboende)	31 (Vård o omsorgsboende) 5 (Dagverksamhet)
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	4 (Gruppboende)	28 (Gruppboende)
Individ- och familjeomsorg	20 (Kontaktperson/kontaktfamilj)	10 (Kontaktperson/kontaktfamilj)

Granskningar

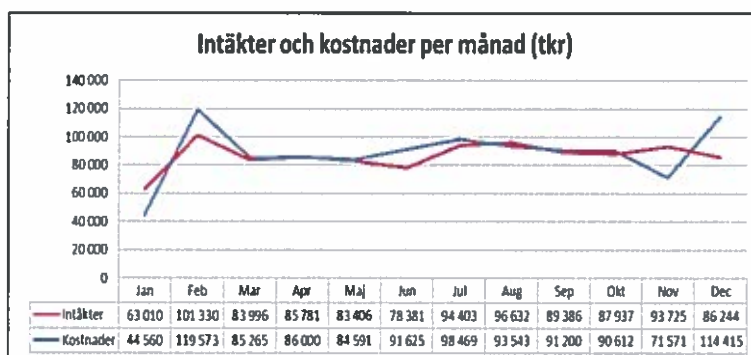
Kvalitetsenheten Medborgarfokus granskar verksamheter i kommunal och privat regi enligt den granskningsplan som fastställts av kommunstyrelsen. Under året har kvalitetsenheten granskat Kastanjen, Viljan och Linnean på Björkbackens vård- och omsorgsboende samt biståndsavdelningens handläggning och rutiner vid uppföljning av biståndsbeslut. Uppföljande granskningar har gjorts av Ängsgårdens demensboende och hemtjänst centrum egen regi.

1.3 Sammanfattande ekonomiskt resultat

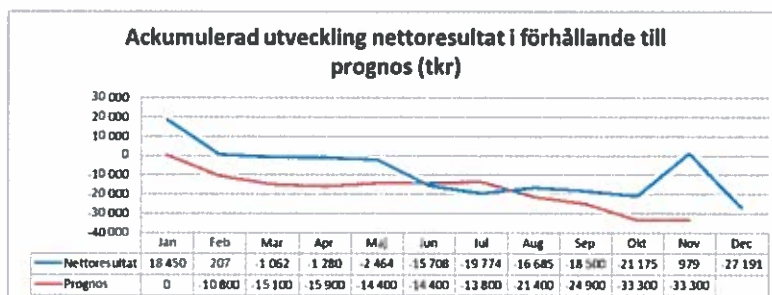
Tabell. Sammanfattande resultaträkning Socialnämnden

Verksamhetsområde	Intäkter 2014 (A)	Kostnader 2014 (B)	Avvikelse (A+B)
Individ- och familjeomsorgen	188 536	-194 425	-5 889
Äldreomsorgen	451 592	-468 433	-16 839
Omsorg om personer med funktionsnedsättning	376 835	-381 298	-4 463
TOTAL	1 016 963	-1 044 154	-27 191
-Varav Beställare/Myndighet			-21 197
-Varav den kommunala utföraren			-5 994

Vid en analys av *bokförda intäkter och kostnader per månad* kan man se att variationerna är betydligt mindre jämfört med föregående budgetår. De stora avvikelserna finns under årets två första respektive två sista månader. Detta beror på att uppbokningar inte gjordes i januari och november månad.

Prognossäkerheten under året har inte varit tillfredsställande. Vid den första prognosen i februari beräknades årets underskott till 10.800 tkr där IFO och ÄO varnade för ett negativt resultat. Från maj till juli sker en försämring av nettoresultatet med

17.310 tkr (till -19.774 tkr). Samtidigt förbättras prognosen något och landar på -13.800 tkr. Vid årets sista uppföljning i oktober har nettoresultatet försämrats med -1.401 tkr till -21.175 tkr samtidigt som det prognostiserade underskottet nu uppgår till -33.300 tkr – en försämring med -19.500 tkr.

2 Verksamhetsområde nr 14. Individ- och familjeomsorg

2.1 Verksamhet och syfte

Verksamhetens syfte är att vara ett skyddsnet och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet. Biståndet utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.

Individ- och familjeomsorgen omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktade insatser för barn, ungdomar och vuxna.

Insatserna kan gälla exempelvis ekonomiskt bistånd, familjerådgivning, missbruksvård, insatser för barn och ungdom, mottagande av ensamkommande flyktingbarn, stödboende, förebyggande insatser och anhörigstöd.

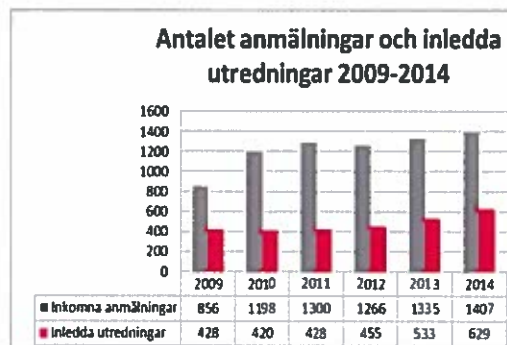
Barnperspektivet genomsyrar hela verksamheten vilket också ges särskild uppmärksamhet under planeringsperioden.

Till övervägande del utförs verksamheten i kommunal regi. Verksamhet bedriven i privat regi motsvarar omkring 30 procent av omsättningen och avser bland annat familjerådgivning, institutionsvård samt familje- och jourhemsplaceringar.

2.2 Året som gick

Under en stor del av året pågick en process för anpassning av organisationen. Uppdraget var att anpassa organisationen till en ökad tydlighet av vad som är myndighet respektive utförare. Förändringarna gjordes i flera steg där boendekedjan för ensamkommande flyktingbarn fördes över till resursenheten. Till vuxenenheten fördes samordning för våldsutsatta i nära relation samt anmälningar rörande ungdomar från 18 år och uppåt. En sammanslagning av mottagningsenheten och myndighetsutövningen kring ensamkommande barn och utredning av barn och unga påbörjades under hösten och genomfördes 1 januari 2015. Anledningen till förändringen är förväntade synergieffekter genom ett nära samarbete i barn och ungdomsfrågor. Olika team har bildats som specialiserar sig på mottagning, utredning och heldygnsvård. I samband med detta förändrades även ledningsstrukturen, där två enhetschefer delar på ledarskapet för enheten. Under året förbereddes det delade ledarskapet genom samarbete med professor Marianne Döös på pedagogiska institutionen, Stockholms universitet, samt chefsutveckling. Anledningen till den förändringen är ökade krav på mellanchefer inom lagstiftning och svårigheter att rekrytera personal. Personal som inte har så lång erfarenhet behöver ett nära ledarskap. Likaså är nära ledarskap en viktig del i förbättring av arbetsmiljön inom enheten. Avdelningen består sedan 1 januari 2015 av sex enheter mot tidigare sju enheter.

Ärendemängden på barn- och ungdomsenheten har ökat. Bland annat har antalet utredningar ökat med 18 procent mellan 2013 och 2014. Personalomsättningen har varit hög inom enheten. En åtgärdsplan togs fram i samarbete med HR-avdelningen och omsättningen av personal avstannade under en period helt. Inhyrd personal anlätades fram till augusti 2014. En ny lagstiftning trädde i kraft 1 oktober som innebär att alla

barn/ungdomar som lever i en våldsutsatt miljö ska utredas. Ärendemängden ökade samtidigt som avdelningen genomförde en omorganisation av enheten. Personalomsättningen ökade kraftigt samt antalet sjukskrivningar. Personal som slutar har angett arbetsmiljön, framför allt den höga ärendebelastningen, som skäl. Det här är inte unikt för Tyresö kommun utan är ett nationellt problem. Det är även svårt att få tag på socialsekreterare via bemanningsföretag i Stockholmstrakten. Avdelningen rekryterar men inte alls i den takt som behovet uppstår. Ledningen för socialförvaltningen träffar HR-avdelningen regelbundet för att hitta lösningar på situationen.

Projektet "En väg in många vägar ut" startade under april månad, i samarbete med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, arbetscentrum och individ- och familjeomsorgen. Syftet med verksamheten är att få samordningsvinster för individen så att man snabbare kan få rätt hjälp och kunna försörja sig.

En överenskommelse mellan Tyresö kommun och Stockholms läns landsting om lokal samverkan kring barn och ungdomar i behov av särskilt stöd undertecknades under året (Bus-överenskommelsen). Medverkande i samverkansarbetet är barn- och utvecklingsförvaltningen, socialförvaltningen, utvecklingsförvaltningen, Sachsska BUM (Barn- och ungdomsmottagning), Habiliteringscentrum samt Prima Barn (BUP).

Arbetet med samordnade individuella planer (SIP) påbörjades under hösten för barn ungdomar i behov av den samverkan.

I augusti 2014 startade ett nytt samarbetsprojekt där socialtjänsterna i Tyresö, Nacka och Värmdö, polismyndigheten samt hälso-, sjuk- och tandvård deltar. Tyresös individ- och familjeomsorg är projektägare. Syftet är att ingen utsatt person ska hamna mellan stolarna och bli utan stöd och hjälp eller skickas runt till olika instanser för att få hjälp. Individuella handlingsplaner ska tas fram för varje utsatt person.

Trainee-projektet i samarbete med socialförvaltningarna i Huddinge, Värmdö, Nacka och Tyresö startade under våren 2014. Deltagande praktikanter från olika universitet och högskolor har i utvärderingar varit mycket nöjda med projektet. Tyresö kommun har anställt fyra traineer på timanställning. Under 2015 kommer de att lära sig myndighetsutövning inom olika enheter.

En stor genomgång har gjorts när det gäller samtliga boendeformer inom individ- och familjeomsorgen, vilka behov individer har haft under 2014 och framtida behov av bostäder.

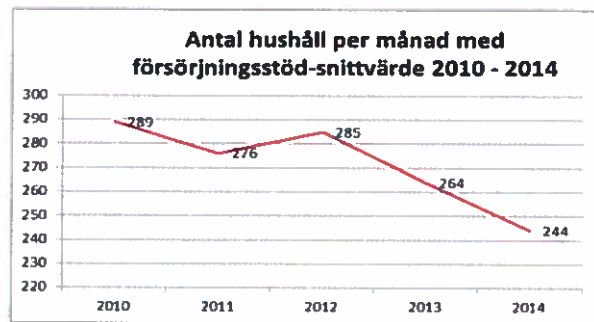
Nytt avtal har skrivits med Migrationsverket angående utökning av antalet asylplatser från 9 till 24 fr.o.m 2015 och antalet platser för barn/ungdomar med permanent uppehållstillstånd (PUT) till 16.

Enheten har utvecklat samarbetet med Maskrosbarn, en ideell organisation, under 2014. Coacher från Maskrosbarn har anlitats som stöd till ungdomar.

Inom vuxenenheten har antalet anmälningar och ansökningar ökat markant under året. Projektet "Samordnat stöd till barn och föräldrar i familjer med missbruksproblematik" har pågått under året och avslutats som projekt och har därefter implementerats i ordinarie verksamhet. Tyresö utvecklade en modell under året som innebär gemensamma planeringsmöten i familjer där föräldrarna har ett eventuellt missbruk eller beroende. Totalt har 30 familjer deltagit under året. Målsättningen var "Att säkerställa att barnet/ungdomen får den hjälp den behöver, ur ett familjeperspektiv". På avslutningskonferensen framhölls Tyresös modell särskilt av Socialstyrelsen och har även omnämnts på SKL:s hemsida.

	2013	2014	Förändring i %
Anmälan, ansökan, yttrande	335	385	+15
-varav LVM anmälningar	25	24	-4
Inledda utredningar	135	157	+16
-varav LVM	11	6	-45

Inom försörjningsstödsenheten har antalet nya bidragstagare legat på en något lägre nivå än föregående år. I genomsnitt har 244 hushåll fått bidrag varje månad jämfört med 264 hushåll under 2013. Samtidigt som antalet bidragshushåll minskar har kostnaderna för försörjningsstöd sjunkit under året. Under året har 29 personer fått sjukersättning och då fått möjlighet att försörja sig själva helt eller delvis. För närvarande ligger 16 ansökningar om sjukersättning för handläggning hos Försäkringskassan. Många ärenden går vidare till Förvaltningsrätt och Kamrarrätt.

Den externa konsult som tidigare skrivit en slutrapport efter sin genomgång av verksamheten har i november 2014 gjort en uppföljande genomgång och fann då att klientarbetet är väldokumenterat samt att socialsekreterarna har personliga möten med klienterna och följer upp planering och beslut.

Frågan kring människors boendesituation upptar en stor del av enhetens arbete. Kraven på de bostadssökande är höga och för att kunna få ett förstahandskontrakt krävs en fast inkomst samt att den sökande inte har betalningsanmärkningar. Ekonomiskt bistånd har beviljats för tillfälligt och skyddat boende under 2014 med 1,6 mkr och avsett 47 hushåll.

Inom barn- och ungdomsenheten har teamet för utsatta barn fortsatt sitt arbete i samverkan med skolan och BUPs traumaenhet för barn och unga. Teamet kan kontaktas av skolor och förskolor vid oro för barn/ungdomar. Teamet är ett hjälpmedel så att skolor och förskolor får stöd i att upptäcka utsatta barn och våga anmäla. Tyresö har prövat modellen som den första kommunen i Sverige enligt en modell från Norge. Under året har mottagningsenheten sett att utsatta barn, särskilt de allra yngsta, kan fångas upp och att anmälningarna är adekvata. Den gemensamma handlingsplanen följs upp varje termin.

Resursenheten startade intensivt familjearbete (IFA) i augusti 2014. IFA är en intensiv hemmabaserad familjebehandling där målgruppen kommer att vara familjer med barn och ungdomar upp till 20 år med omfattande och komplex problematik och där risken för en placering av barnet/ungdomen är överhängande. Insatsen ska vara intensiv och flexibel i syfte att stärka familjerna på hemmaplan så att familjen klarar av att fortsätta leva tillsammans och på så sätt förebygga placeringar. Teamet är tillgängligt helger, kvällar och kan nås via en stödtelefon fram till 22:00.

Familjevårds- och familjerättsenheten har startat umgängesstöd i resursenhetens lokaler. I en lokal med personal på plats kan barn få umgänge med sin umgängesförälder. Det här ger trygghet åt både umgängesförälder och vårdnadshavare. Personal inom familjerätten har gått utbildning kring föräldrars ekonomi och kan skriva avtal om underhåll samt ge stöd kring ekonomiska frågor till separerade föräldrar - i enlighet med ny lagstiftning. Alla placerade barn har fått pärmar där det står vart de ska vända sig i olika situationer, om någonting inte är bra i familjehemmet eller i oro kring t.ex. biologiska föräldrar som man kanske har svårt att prata om av olika skäl.

Under 2014 genomfördes fyra halvdagar med gemensam systemisk utbildning för samtlig personal inom individ- och familjeomsorgen.

En högskoleutbildning inom Ersta Sköndal genomfördes "Barns utveckling och samspel", i samarbete med Värmdö och Nacka för socialsekreterare som utreder barn/ungdom. Utbildningen som motsvarande 7,5 högskolepoäng genomfördes med medel från Socialstyrelsen. Utbildningen som 20 socialsekreterare gick fick mycket fina omdömen i kursutvärderingen.

2.3 Nämndplanens mål för verksamhetsområdet

Mål 1

Minst fem ideella krafter och föreningar stöds så att de i ökad utsträckning är ett komplement till socialtjänsten, särskilt för ungdomar

Resultat: Målet är uppfyllt

Kommentar: Röda Korset, Rädda Barnen, Lions, Maskrosbarn, Frälsningsarmén och Svenska Kyrkan är exempel på ideella krafter och föreningar som stöds. Noteras kan också att en tjejjour drivs som en undergrupp till kvinnojouren.

Mål 2

Högst 2,0 procent av Tyresöborna, inklusive barn, har varit i behov av försörjningsstöd under 2014

Resultat: Målet är ännu inte mätt

Kommentar: Självförsörjningsgraden bygger på de nationella sammanställningarna som görs varje år och som presenteras av Socialstyrelsen vid halvårs skiftet på följande år. För 2013 var resultatet 2,2 procent vilket publicerades i oktober 2014.

Mål 3

Sjuttiofem (75) procent av de personer i åldersgruppen 25 till 65 år som beviljats ekonomiskt bistånd har fått arbete eller deltar i praktik eller annan kompetenshöjande insats inom en månad från beslutet. Mätperioden är mars månad samt augusti månad 2014.

Resultat: Målet är uppfyllt

Kommentar: I mät månaden augusti fanns 206 personer i åldern 25-64 år som beviljats ekonomiskt bistånd. Av dessa saknade 99 personer arbetsförmåga varför det inte varit aktuellt med sysselsättning. Orsakerna till att de saknar arbetsförmåga är att de är sjukskrivna med eller utan sjukepenning, har sjukeäktning, är i aktivt missbruk eller föräldralediga. Av de 107 personer som har arbetsförmåga är samtliga i någon form av sysselsättning, d.v.s. 100 % och målet är uppfyllt.

Mål 4

Personer som söker stöd av Individ- och familjeomsorgen är nöjda med information, bemötande och handläggningstider.

Resultat: Målet har inte mätts under 2014 (Fyra enheter har gjort egna mätningar - vuxnenheten, familjerätten, hästskons stöd och mellanvårdsboende samt resursenheten. Resultatet presenterades på socialnämnden i november 2014 och var mycket goda.)

Kommentar: Någon mätning för hela Individ- och familjeomsorgen har inte gjorts under 2014. Senaste mätning genomfördes och presenterades under 2013. IFO:s sammanvägda NKI var 56,8 i den kvalitetsbarometer som genomfördes 2013. Inom de grupper där IFO har ett sämre resultat, som föräldrar vars barn har placerats samt ungdomar, har ett förändringsarbete påbörjats.

2.4 Kommungemensamma mål

Medborgarfokus och gemensamt förhållningssätt

Mål 1 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning (SCB)

(Medborgarundersökning vartannat år, nästa mätning hösten 2014)

Resultat: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen

Kommentar:

Ett blomstrande näringsliv

Mål 5 (att uppnå 2014)

Bildandet av sociala företag uppmuntras så att minst fem sådana finns

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen

Attraktiv arbetsgivare

Mål 11 (att uppnå 2014)

Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser

Resultat: Målet är inte mätt

Kommentar: Ingen medarbetarenkät har gjorts under 2014

Mål 12 (att uppnå 2014 och 2015)

Lönespridningen har ökat

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen

Mål 13 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Den totala sjukfrånvaron är högst sex procent årligen. (Mäts årligen SKL)

Resultat: Målet är inte uppfyllt

Kommentar: Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen. Sjukfrånvaron enligt uttag från Bestyr uppgick till 6,55 procent under 2014. Verksamheterna följer de riktlinjer som finns framtagna av personalenheten avseende rehabilitering av långtidssjukskrivna medarbetare. Dock är en del av svårigheten med att långtidssjukskrivna personer ska få andra insatser, att rehabiliteringsprocessen tillsammans med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan ta mycket lång tid.

Sjukfrånvaron följs regelbundet upp i ledningsgrupp, APT och samverkan. Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen.

Effektiva verksamheter

Mål 16 (att uppnå 2014)

Tre procents generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter

Resultat: Målet är inte uppfyllt

Kommentar: För individ- och familjeomsorgen påverkar de ökade placeringskostnaderna måluppfyllelsen på ett negativt sätt.

2.5 Kommungemensamma uppdrag

Taxor och avgifter:

Uppdrag: Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status: *En indexerings av egenavgiften för familjerådgivning har gjorts*

Trygghet:

Uppdrag: Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.

Status: *Arbete pågår genom deltagande i BRÅ samt genom samarbete med polisen*

Ekologiska livsmedel:

Uppdrag: Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.

Status: *Hästkons stöd- och boendeenhet har ett urval av ekologiska livsmedel när så är möjligt*

Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet:

Uppdrag: Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All

kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregionbud inte lämnas.

Status: *Tolksupphandling i samverkan med övriga förvaltningar samt ramavtalsupphandling för personer med missbruks- och beroendeproblematik*

2.6 Kommungemensamma kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti: Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)

Resultat: *Garantin är uppfylld*

Orsak till avvikelse: *Enligt mätningarna som genomförts klarar individ- och familjeomsorgen garantin*

Kvalitetsgaranti: Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig.

Resultat: *Garantin är uppfylld*

Orsak till avvikelse: *Inom individ- och familjeomsorgen sitter socialsekreterarna ofta upptagna med möten med klienter och behöver då ringa upp personen som har ringt. Uppringning görs samma dag.*

2.7 Ekonomiskt resultat

Tabell. Sammanfattande resultaträkning IFO

	Utfall Beställare (A)	Utfall Utförare (Kommunal regi) (B)	Totalt IFO (A+B)
Intäkter	188 536	-	188 536
Kostnader	-194 425	-	-194 425
Resultat	-5 889	-	-5 889

Notera: IFOs verksamhet beskrivs som beställare i sin helhet under 2014.

Tabell. Nettokostnader per verksamhet IFO

Nettokostnader per verksamhet Tkr	Bokslut 2012 (A)	Bokslut 2013 (B)	Bokslut 2014 (C)	Budget 2014 (D)	Avvikelse 2014 (D - C)
Förvaltningsgemensamt	5 226	4 679	4 391	3 913	-478
Administration/Myndighetsutövning	40 801	40 449	45 026	39 865	-5 161
Försörjningsstöd	28 290	25 013	24 834	22 250	-2 584
Placeringar 0-12 år	8 403	12 676	10 924	10 720	-204
Placeringar 13-20 år	27 589	32 852	32 693	35 808	3 115
Placeringar vuxna	4 020	7 340	7 086	5 404	-1 682
Öppenvård, barn/unga	16 036	16 262	19 887	18 852	1 035
Öppenvård vuxna	8 494	7 385	9 138	9 694	556
Boende	8 683	10 008	10 156	10 575	419
Flyktingmottagning	-5 078	-994	-3 115	-1 948	1 167
Totalt	142 464	155 670	161 020	155 133	-5 887

2.8 Analys av ekonomiskt resultat

Nettoresultatet för individ- och familjeomsorgen visar ett underskott motsvarande 5 887 tkr i förhållande till budget. Det besvärliga rekryteringsläget i kombination med hög arbetsbelastning framför allt på barn- och ungdomsenheten har medfört ett stort behov av tillfällig hjälp i form av socialsekreterare från bemanningsföretag och även vissa konsultinsatser. Det svåra rekryteringsläget är inte specifikt för Tyresö utan ett utbrett problem i hela landet.

Individ- och familjeomsorgen erhöll ett ramtillskott för 2014 motsvarande 7.500 tkr för att i första hand täcka de ökade placeringskostnaderna som aviserades om redan i februari månad. Under det andra halvåret har sedan antalet placeringar minskat medan kostnaderna ligger på i stort sett samma nivå som för 2013. Noteras kan att individ- och familjeomsorgen under året har ett fåtal placeringar med omfattande behov som totalt kostar omkring 6.000 tkr.

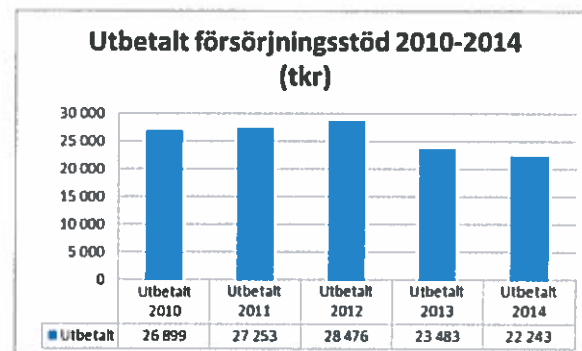
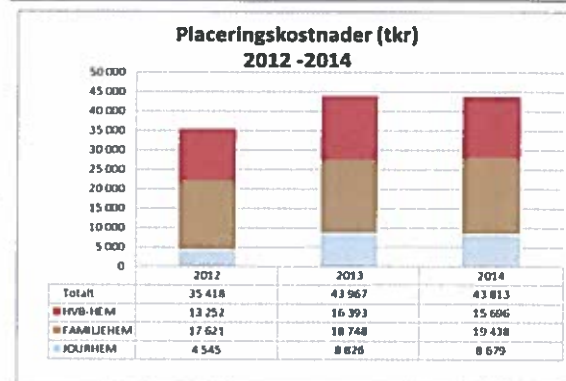
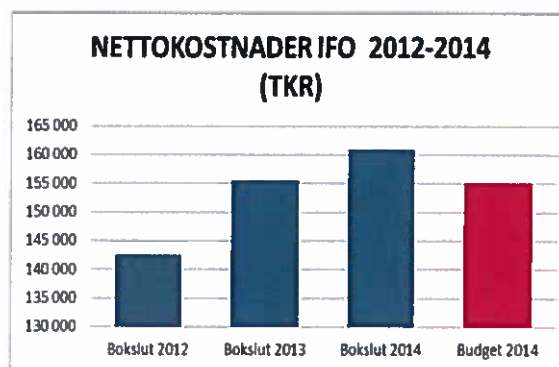
Behovet av kontaktfamiljer/kontaktpersoner har ökat som en följd av ökat antal anmälningar. Insatsen med kontaktfamilj/kontaktperson är ofta ett första steg för att förhindra placering utanför hemmet. Dessutom har så kallade kvalificerade kontaktpersoner ökat som ger extra stöd till personer som kommer hem efter en tid på HVB-boende.

Förändringsarbetet inom försörjningsstödsenheten som påbörjades under 2013 visar en fortsatt positiv utveckling med goda resultat i kvalitet och minskade kostnader. Utbetalt försörjningsstöd minskar bland annat som en följd av att 29 personer har övergått från försörjningsstöd till sjukersättning.

Kostnader för placeringar av vuxna har överskridit budget med 1,7 mkr. Jämfört med föregående år har kostnaderna minskat med 0,7 mkr. Förra året ingick sex LVM- placeringar i detta. Under 2014 har det funnits en LVM-placering.

En orsak till att kostnaderna överstiger budget är att antalet placerade stigit då vuxenenheten har tagit över ett antal ungdomsären den från 18 år vilka tidigare har varit dyra externa placeringar. Till följd av detta har placeringskostnaderna totalt sett minskat.

Verksamheten med ensamkommande flyktingbarn har under året kunnat bedrivas inom ramen för den ersättning som erhålls från Migrationsverket. Modellen med boendekedja har fungerat väl och har endast haft ett fåtal tomma platser under året.

2.9 Framtiden

Samhällets ökade individualisering och valmöjligheter kommer att medföra att det inte är standardiserade lösningar som kommer att gälla. Begränsade ekonomiska resurser kommer att ställa stora krav på individ- och familjeomsorgen verksamheter med ständig flexibilitet och hög kompetens. Hur verksamheten ska få ihop evidensbaserad praktik och dess förhållande till att människor vill kunna välja och få den mest verkningsfulla behandlingen utifrån de ekonomiska resurser som finns är en central frågeställning. Det fria valet förutsätter att det finns alternativ och att individerna kan, eller får stöd att, värdera och bedöma dessa. Brukares och anhörigas kompetens och engagemang kommer att öka och med det ökar även ifrågasättandet av socialtjänstens utbud av insatser. Det är en positiv förändringskraft som bör tillvaratas. Fler brukare och anhöriga kommer att ha högre utbildning och internationella erfarenheter.

För att kunna arbeta flexibelt och med hög kompetens krävs att verksamheten har en stabil och sammansvetsad personalgrupp. Detta gäller också till stor del inom individ- och familjeomsorgens enheter i Tyresö, utom när det gäller verksamheten som utreder barn och unga. Det är också ett nationellt problem med hög personalomsättning och det är en stor utmaning för kommunerna att lösa den frågan, så att barn och ungdomar får det skydd och behandling man har rätt till.

Kostnaden för utbetalt försörjningsstöd har stadigt minskat under de två senaste åren. Detta har även medfört att antalet bidragshushåll blivit färre. Antalet nyutkomna ärenden ligger på en förhållandevis jämn nivå. Enheten har med hjälp av olika insatser lyckats förkorta bidragstiderna för det stora flertalet och därmed kunnat avsluta fler ärenden än vad som tillkommer.

Ungdomar utan gymnasieutbildning, personer med funktionsnedsättningar och äldre tillhör alla grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Andelen personer som har psykiatrisk problematik är också fortsatt hög. Som helhet görs dock bedömningen att antalet bidragshushåll kommer fortsätta minska vilket innebär lägre kostnader.

För att samordna stödet till den enskilde och tillvarata den samlade kompetensen hos berörda myndigheter har under 2014 ett projekt "En väg in och många vägar till arbete, studier och egen försörjning" påbörjats. Projektets uppdrag är i första hand att utveckla och effektivisera samarbetet mellan kommunens Individ- och familjeomsorg samt kommunens arbetscentrum för att på sikt minska kostnaderna för försörjningsstöd. Projektet ska också verka för en samlokalisering av personal från individ- och familjeomsorgen (Försörjningsstödsenheten), arbetscentrum, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. De samlokaliserade myndigheterna ska vidareutveckla ett gemensamt arbetssätt för mer effektiva vägar till arbete, studier och egen försörjning. Genom projektet förväntas positiva effekter på individnivå, organisationsnivå och strukturell nivå. Över en tredjedel av alla bidragstagare uppbär bistånd till följd av sjukdom. Det mycket framgångsrika samarbetet med psykiatrikerkonsult planeras därför fortsätta så länge behovet kvarstår.

En stor andel av de personer som kommer i kontakt med Försörjningsstödsenheten gör det på grund av att de har svårigheter att lösa sin boendesituation. Så länge bostadssituationen inte är löst om än tillfälligt, är det mycket svårt att fokusera på övriga hinder som personen kan ha. Kostnaderna för att lösa akuta boendeproblem är omfattande. Möjlighet för fler grupper att få en egen bostad skulle kunna sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd men framförallt höja livskvalitet och förbättra möjligheter till egen försörjning för många fler.

Det ökande antalet barn och unga med funktionsnedsättning som utreds inom individ- och familjeomsorgen kräver att nya och mer flexibla lösningar hittas för att möta deras behov. Framför allt är det viktigt att öka och förbättra samverkan med landstingets barn och ungdomspsykiatri samt habiliteringen.

Kommunen har fattat beslut om att ta emot fler ensamkommande barn och vilket ökar behovet av särskilt förordnad vårdnadshavare. Socialnämnden har delegerat arbetsuppgiften till familjerätten som gör ansökan hos Tingsrätten. Avtalet med Migrationsverket har utökats från 9 till 24 asylsökande barn från 1 februari 2015.

Vuxenheten använder en systematisk metod UBÅT (Uppföljning av Beviljade Åtgärder). UBÅT är en metod som utvecklats vid institutionen för psykologi i Umeå för att utvärdera och beskriva åtgärder för klienter i missbruksvård. Tungt missbruk av alkohol, narkotika och svår psykisk problematik uppvisar en tydlig ökning över åren. Depressions- och ångestsymtom ökar och kognitiva svårigheter är det som ser ut att ha ökat mest. Dämpande preparat och cannabis är de vanligaste preparaten och båda ökar över tid, vilket också gäller för andra opiater.

Socialstyrelsen har undersökt antal placerade barn under 2013 (nyhetsbrev från Socialstyrelsen 1 september 2014). Nära 32 600 barn var placerade utanför hemmet av socialtjänsten under 2013. För omkring 10 000 barn inleddes nya insatser enligt socialtjänstlagen eller lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Av de omkring 10 000 nytillkomna unga blev 13 procent omedelbart omhändertagna av socialtjänsten. Bara en procent togs om hand med stöd av LVU medan den absoluta majoriteten unga var föremål för insatser enligt socialtjänstlagen. Socialstyrelsen har de senaste åren sett en kraftig ökning av insatserna enligt socialtjänstlagen. I gruppen pojkar 13-17 år har andelen som placerats på hem för vård och boende, HVB ökat markant, enligt Socialstyrelsens utredare.

Regeringen har lämnat över en remiss till Lagrådet med förslag till ändringar i påföljderna för unga lagöverträdare. Ändringarna utgör ett viktigt led i regeringens politik att bekämpa ungdomsbrottslighet genom tidiga och tydliga insatser. Lagrådsremissen innehåller förslag som stärker ungdomspåföljderna slutna ungdomsvård, ungdomstjänst och ungdomsvård. Bland annat föreslås att kravet på att den unge ska samtycka för att ungdomstjänst ska kunna väljas som påföljd tas bort. Vidare föreslås att en ungdomstjänst som huvudregel ska inledas inom två månader från det att domen vunnit laga kraft. Regeringen föreslår också en lagreglerad skyldighet att samverka för kommunerna och de myndigheter som hanterar ärenden med unga lagöverträdare. Dessutom föreslår regeringen ändringar för att ytterligare förbättra utslussen från slutna ungdomsvård. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2015.

Socialstyrelsen publicerar nya föreskrifter och allmänna råd om dokumentation inom socialtjänsten. Bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2015. Syftet med den nya författningen är att uppnå en mer enhetlig och väl strukturerad dokumentation som bland annat kan stödja uppföljning, styrning och förbättringsarbete. Den är också en viktig del i arbetet med att utveckla en nationell informationsstruktur och ett nationellt fackspråk för vård och omsorg. Författningen gäller för verksamhet enligt SoL, LVU, LVM och LSS.

3 Verksamhetsområde nr 15. Äldreomsorg

3.1 Verksamhet och syfte

Äldreomsorgens syfte är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar orsakade av åldrande eller sjukdomar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Det är av avgörande betydelse att kommunen kan erbjuda ett brett utbud av olika insatser utifrån individens behov. Insatserna formar tillsammans en helhet som täcker upp olika behovssituationer i vardagen.

Insatserna kan gälla särskilda boendeformer (permanent boende, korttidsvård/växelvård), hjälp i hemmet (omvårdnad, service, avlösning, ledsagning, trygghetslarm), bostadsanpassning, rehabilitering, förebyggande insatser och anhörigstöd för att nämna några.

Verksamhet i egen regi uppgår till 55 procent medan verksamhet i privat regi uppgår till 37 procent. Resterande 8 procent avser myndighetsutövning och administration.

3.2 Året som gick

Under året har behovet av platser inom vård och omsorgsboende ökat markant. En bidragande orsak är att antalet äldre i de högre åldersklasserna ökat mer än prognostiserats. Den försenade upphandlingen av ett nytt vård- och omsorgsboende har inneburit att kommunen varit tvungen att tillgodose behovet genom externt köpta platser. För att hantera de ökade kostnaderna för externt köpta platser har en ramavtalsupphandling påbörjats och väntas vara klar under första halvåret 2015.

Den 1 september toverogs driften av Trollängens vård- och omsorgsboende av Förenade Care från Vardaga. I samband med övertagandet fick kommunen ta emot synpunkter bland annat gällande förändringar i schemaläggning och bemanning. Efter granskning av verksamheten och avtalets tillämpning har socialförvaltningen gjort bedömningen att företaget äger rätten att leda verksamheten enligt företagets riktlinjer och att Förenade Care uppfyller avtalets villkor också gällande bemanningen. Socialförvaltningen har kontrollerat bemanningen på Trollängen och den uppfyller de krav som ställs enligt avtalet.

Under året har kvalitén på maten på Ängsgårdens demensboende varit i fokus. Förvaltningen har fört dialog om situationen med Ansvar & Omsorg och anhöriga till boende. Köket på Ängsgården har mera karaktären av ett mottagningskök snarare än ett tillredningskök. Ansvar & Omsorg föreslog därför en ändring i avtalet för att få köpa in tillagad mat från utomstående leverantör vilket kommunen godkände. Första leverantören höll inte avtalets krav och kommunen fick åter flertal synpunkter gällande maten. Från och med september är Dagab leverantör och såväl de boende som deras anhöriga har varit nöjda med matens kvalitet sen dess.

För att uppfylla kravet om en värdinna på trygghetsboendet har förvaltningen gjort en överenskommelse med Frivilligcentralen, Vantjänsten. Överenskommelsen innebar att Vantjänsten flyttade sin verksamhet till trygghetsboendet och att de med sin närvaro i boendet erbjuder stöd och social samvaro för de boende.

Lagen om valfrihet, LOV, inom hemtjänst, ledsagning och avlösning infördes 1 april. Sju privata företag har tecknat avtal med kommunen under året. En överenskommelse som motsvarar avtalet med privata verksamheterna har även tecknats med hemtjänstverksamheten i kommunal regi. I

överenskommelsen ingår två tilläggsuppdrag. Dessa är nattpatrullen samt administration av trygghetslarm som endast utförs av egen regi verksamheten.

För att höja säkerheten i trygghetslarm och larmmottagning har Tyresö kommun under 2014 gått över från analog till digital teknik. Samtliga larm hos äldre och personer med funktionsnedsättning har uppgraderats under året. Installationerna har genomförts i samarbete mellan leverantören Tunstall och hemtjänsten i kommunal regi. Under sommaren upptäcktes en del brister med den nya tekniken som nu helt eller delvis har åtgärdats. Myndigheten för delaktighet som kommer att utvärdera tekniken genom att granska funktionaliteten i tre av de kommuner som har valt Tunstalls trygghetslarm (Kalmar, Luleå och Tyresö).

På uppdrag av kommunens revisorer har PWC genomfört en granskning kring bostadsanpassning (BAB) och den interna kontrollen av bostadsanpassningsbidrag. Handläggningsrutinerna och informationen kring BAB bedömdes vara ändamålsenliga. Även den organisatoriska hemvisten för handläggningen – inom socialförvaltningen – bedöms i huvudsak vara ändamålsenlig. Det bör ändå tas upp till diskussion om nuvarande organisatoriska placering av BAB är den mest ändamålsenliga utifrån verksamhetens koppling till tillgänglighetsarbetet och bygglovshanteringen, som ansvarsmässigt ligger inom kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning.

I juni 2014 fattades ett beslut att införa äldres behov i centrum, ÄBIC, i Tyresö kommun. Med modellen beskrivs varje individs behov utifrån den internationella klassifikationen av funktionstillstånd, funktionsnedsättning och hälsa. Införandet av ÄBIC har påbörjats och bedrivs med stimulansmedel från Socialstyrelsen.

Projektet Trygg i Tyresö har efter beslut från Stockholms läns landsting, SLL, kunnat fortsätta sin verksamhet även under 2014. Det goda samarbetet mellan kommunen och Handen geriatriken har möjliggjort för personer som definieras som mest sjuka äldre att komma hem istället för att flytta till ett boende.

Under året har tre avtalsuppföljningar genomförts. Dessa avser Ängsgårdens och Krusmyntans vård- och omsorgsboende samt Lindalens städ och hemtjänst AB. Rapporten från Lindalens städ och hemtjänst AB ska redovisas i februarinämnden 2015. De övriga rapporterna har redovisats under 2014.

Under 2014 har månatliga anhörigcaféer anordnats på Kvarnhjulet. Träffarna innehöll olika föreläsare och tid för samvaro och erfarenhetsbyte mellan anhöriga. Anhörigdagar anordnades i kommunens servicecenter i samband med nationella anhörigdagar i oktober.

3.3 Nämndplanens mål för verksamhetsområdet

Mål 1

Andelen som är ganska eller mycket nöjda ska uppgå till minst 90 procent inom hemtjänst och minst 85 procent inom särskilt boende enligt socialstyrelsens årliga nationella undersökning.

Resultat: Målet är inte uppfyllt

Kommentar: Brukarundersökningen inom hemtjänsten visar att 89 procent av respondenterna i Tyresö kommun är ganska eller mycket med hemtjänsten. Motsvarande andel för riket är 91 procent. I jämförelse med föregående år har andelen minskat från 90 till 89 procent.

Inom vård- och omsorgsboende anger 81 procent av de äldre att de sammantaget är ganska eller mycket nöjda med äldreboendet. Motsvarande andel för riket är 84 procent. I jämförelse med föregående år har andelen ökat från 80 till 81 procent, som sammantaget är ganska nöjda eller mycket nöjda med äldreboendet.

Mål 2

Andelen personer 65 år och äldre som riskbedöms avseende fall, undernäring resp. trycksår i SÄBO är lägst 90 procent.

Resultat: Målet är uppfyllt

Kommentar: Samtliga boende bedöms avseende fall, undernäring och trycksår vid inskrivning på

Björkebackens äldrecentrum. Dock skrivs inte alla bedömningar in i kvalitetsregistret senior alert på grund av brist på administrativa resurser.

Mål 3

Personer som söker bistånd är nöjda med biståndsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider.

Resultat: Målet är inte mätt

Kommentar: Med utgångspunkt från den mätning som genomfördes och presenterades 2013 har biståndsavdelningen påbörjat arbetet med införandet av ÄBIC, äldres behov i centrum. Arbetet görs i formen av studiecirkel där man ännu tydligare lyfter fram den äldres rättssäkerhet genom att i ansökan, utredning, beslut och i uppdrag för utförarna fokusera i den äldres vilja vad, hur och när insatserna ska utföras.

3.4 Kommungemensamma mål

Medborgarfokus och gemensamt förhållningssätt

Mål 1 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning (SCB) (Medborgarundersökning vartannat år, nästa mätning hösten 2014)

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen.

Attraktiv arbetsgivare

Mål 11 (att uppnå 2014)

Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser

Resultat: Målet är inte mätt

Kommentar: Ingen medarbetarenkät har gjorts under 2014

Mål 12 (att uppnå 2014 och 2015)

Lönespridningen har ökat

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen.

Mål 13 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Den totala sjukfrånvaron är högst sex procent årligen. (Mäts årligen SKL)

Resultat: Målet är uppfyllt för biståndsenheten men inte för verksamhet i egen regi

Kommentar: Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen. Sjukfrånvaron enligt uttag från Bestyr uppgick till 4,79 procent för biståndsenheten 2014. Motsvarande siffra för den kommunala egenregin är 10,8 procent. Verksamheterna följer de riktlinjer som finns framtagna av Personalenheten avseende rehabilitering av långtidssjukskrivna medarbetare. Dock är en del av svårigheten med att långtidssjukskrivna personer ska få andra insatser, att rehabiliteringsprocessen tillsammans med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen kan ta mycket lång tid.

Effektiva verksamheter

Mål 16 (att uppnå 2014)

Tre procents generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter

Resultat: Målet är inte uppfyllt

Kommentar: För äldreomsorgen är bedömningen att, trots genomförda effektiviseringar under 2012 och 2013, så kommer årets mål inte att uppnås på grund av att behovet av vård- och omsorgsplatser för gruppen äldre äldre är större än prognosticerats.

3.5 Kommungemensamma uppdrag

Taxor och avgifter:

Uppdrag: Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status: *Taxorna fastställdes i januari utifrån 2014 års prisbasbelopp och nämndens beslut gällande högkostnadsbelopp. Samtliga som har hjälp enligt biståndsbeslut får ett nytt avgiftsbeslut under januari månad.*

Trygghet:

Uppdrag: Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.

Status: *Berör inte myndighetens uppdrag.*

Ekologiska livsmedel:

Uppdrag: Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.

Status: *Enligt avtalet med Fazer ska andelen ekologiska livsmedel uppgå till minst 25 procent.*

Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet:

Uppdrag: Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Status: *Från och med 1 april 2014 infördes LOV inom hemtjänst, ledsagning och avlösning. Under 2014 övertogs driften av Trollängens vård- och omsorgsboende av Förenade Care.(LOU)*

3.6 Kommungemensamma kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti: Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)

Resultat: *Garantin är uppfylld*

Orsak till avvikelse:

Kvalitetsgaranti: *Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig*

Resultat: *Garantin är uppfylld*

Orsak till avvikelse:

3.7 Ekonomiskt resultat

Tabell. Sammanfattande Resultaträkning ÄO

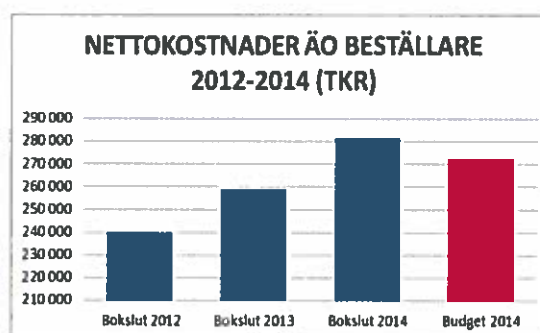
	Utfall Beställare (A)	Utfall Utförare (Kommunal regi) (B)	Totalt ÄO (A+B)
Intäkter	299 247	152 345	451 592
Kostnader	-308 573	-159 858	-468 431
Resultat	-9 326	-7 512	-16 839

Nettokostnader per verksamhet ÄO (beställare)

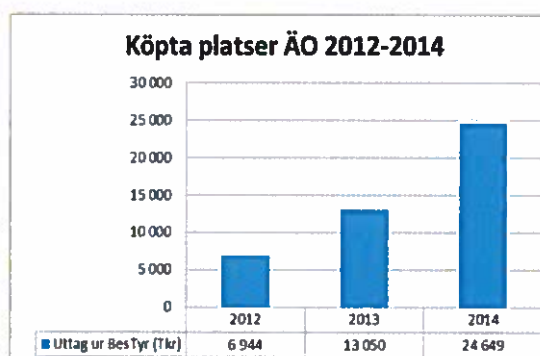
Nettokostnader per verksamhet Tkr	Bokslut 2012 (A)	Bokslut 2013 (B)	Bokslut 2014 (C)	Budget 2014 (D)	Avvikelse (C - D)
Förvaltningsgemensamt	10 452	13 166	12 356	11 010	-1 346
Administration/ Myndighetsutövning	7 889	13 189	11 088	14 729	3 641
Särskilda boenden	145 270	148 715	159 030	153 454	-5 576
Korttidsboenden/vård	8 849	6 246	18 410	8 743	-9 667
Dagvård	6 048	4 597	4 499	4 643	144
Hemtjänst	61 689	73 007	76 331	79 809	3 478
Totalt	240 197	258 920	281 714	272 388	-9 326

3.8 Analys av ekonomiskt resultat myndighet

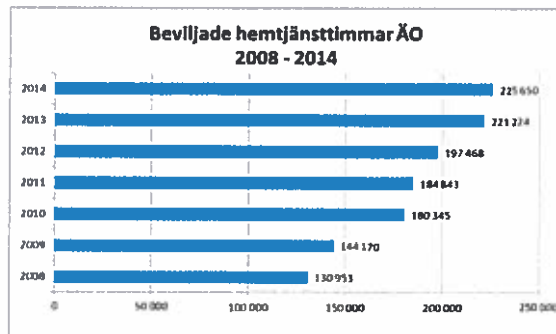
Notera att analysen här nedan avser enbart beställare/myndighet. Den kommunala utföraren lämnar en egen verksamhetsberättelse. Däremot görs en kortare ekonomisk analys av verksamheten hos den kommunala utföraren i slutet av avsnittet. Det totala underskottet för myndigheten uppgår till 9.326 tkr (och 7.512 tkr för den kommunala utföraren).

Behovet av vård- och omsorgsboenden har ökat kraftigt i förhållande till den senast upprättade behovsplanen (2014). Aktuell demografi visar också att det finns fler äldre i Tyresö än vad tidigare beräkningar visat. Bristen på vård- och omsorgsplatser har varit stort under året vilket bidragit till den kraftiga ökningen av externt köpta platser. Enligt tidigare planering skulle ett nytt boende tagits i drift under året. Detta har försenats och beräknas nu bli klart under 2016. Bland annat av dessa orsaker har en ramavtalsupphandling påbörjats under året som kommer att gälla från första halvan av 2015.

Antalet beviljade hemtjänsttimmar har ökat med 2 procent från föregående år samtidigt som kostnaderna minskat med 3.500 tkr (4 procent) i förhållande till budget. Anledningen till detta är att timersättningen sänktes i samband med införandet av LOV.

Analys av ekonomiskt utfall kommunal utförare

Den kommunala utföraren gör ett sammanlagt underskott motsvarande 7.500 tkr där hemtjänsten svarar för ett underskott på 500 tkr och vård och omsorgsboende för 7.000 tkr.

I samband med införandet av LOV i hemtjänsten den 1 april sänktes timersättningen vilket motsvarar omkring 1.500 tkr i minskad ersättning i förhållande till tidigare ersättning. Vikariehantering via bemanningsprojektet beräknas ha inneburit merkostnader motsvarande 2.000 tkr. Under året har också samtliga trygghetslarm bytts ut till digital teknik. Sammanfattningsvis, med hänsyn till den sänkta hemtjänstpengen och de merkostnader som vikariehanteringen medfört, bedöms årets resultat för hemtjänsten som bra.

Vikariehantering via bemanningsprojektet beräknas ha inneburit merkostnader motsvarande 2.500 tkr för verksamheten på Björkbackens äldrecentrum. Ökad vårdtyngd med flera Lex Sarah-anmälningar och även vårdskador som utreds enligt Lex Maria har lett till att verksamheten fått öka bemanningen för att klara patientsäkerheten. Den ökade bemanningen beräknas ha inneburit en merkostnad motsvarande 2.000 tkr.

3.9 Framtiden

Antalet äldre i kommunen ökar kraftigt och som följd ökar antalet insatser som ska utföras inom äldreomsorgen.

Det finns ett behov att mera distinkt och långsiktigt planera för framtida vård- och omsorgsboenden i kommunen. Ett eventuellt införande av LOV för vård- och omsorgsboenden kommer sannolikt att ha påverkan i planeringen varför konsekvenserna av detta samtidigt måste utredas. Det finns även behov att se över befintliga vård och omsorgsboenden och göra bedömning om fastigheternas ändamålsenlighet till verksamheternas behov.

Ett arbete med att upprätta tydliga uppdragsbeskrivningar för vård- och omsorgsboende i kommunal regi ska implementeras under 2015. En modell för differentierad dygnersättning för allmän vård och omsorg, demensvård samt korttidsvård kommer också att tas fram under 2015. Uppföljning av verksamheterna i kommunal regi avses kunna göras på motsvarande sätt som av de privata utförarna.

Införande av tidmätningssystem inom hemtjänst bör utredas. För närvarande ersätts hemtjänsttimmar efter beviljad tid och inte efter utförd tid. Undantaget är ledsagning och avlösarservice som redan idag ersätts med utförd tid.

Socialstyrelsens föreskrifter gällande bemanning på särskilda boende har varit på remiss fram till 29 december 2014. Föreskrifterna syftar till att alla äldreboenden ska vara bemannade efter de äldres individuella behov och ha personal dygnet runt. Detta ger konsekvenser för äldreomsorgen, myndighetsutövningen måste förstärkas även utförarsidan kan komma behöva se över sina personella resurser i relation till de nya uppdragen.

Samarbete med landstinget, frivilligorganisationer, bostadsbolag och föreningar måste utvecklas för att gemensamt verka för att de äldre mår bra i sin boendemiljö. Samverkan är en komplex process som i grunden kräver samsyn, en gemensam problemförståelse och en vilja att samverka. För att vara långsiktigt hållbar behöver samverkan dessutom integreras och förankras i den ordinarie verksamheten. Genom en tydlig struktur i form av planering och prioriteringar går det att överbygga strukturella hinder i form av skilda regelsystem med mera.

En strategi för samverkan måste också omfatta en kontinuerlig tvärprofessionell kompetens- och metodutveckling som baseras på medvetenhet och respekt inför de olika parternas skillnader när det gäller uppdrag, kompetens, organisation och regelverk. Med en sådan gemensam förståelse och tillit mellan parterna går det att få en ändamålsenlig struktur för samverkan.

Insatser för personer med omfattande behov förutsätter att den enskildes specifika behov och förväntningar är utgångspunkt när utföraren organiserar och utformar insatserna. Här ställs mycket höga krav på en god samverkan mellan huvudmännen och mellan olika kompetenser. Den som lämnar systemet av biståndsbeslutade insatser ska känna sig trygg med att han eller hon kan få stöd igen på ett okomplicerat sätt om det skulle behövas. Målgruppen för Trygg i Tyresö är ett bra exempel på samverkan som fungerat mellan olika huvudmän.

Teknik i vården kommer behövas i framtiden som komplement/alternativ till de personella resurserna inom vården och omsorgen. Hur teknik ska kunna implementeras i större utsträckning är en strategisk fråga som måste utredas.

Tyresö kommer konkurrera om arbetskraften inom Storstockholmsområdet inom närmaste framtiden. Ökade antalet av äldre kommuninvånare och deras behov av vård och omsorg kommer att vara en utmaning i framtiden. Det kommer finnas behov av utbildad personal samt kompletterande insatser genom teknik och frivilliginsatser.

4 Verksamhetsområde nr 16. Omsorg om personer med funktionsnedsättning

4.1 Verksamhet och syfte

Syftet med verksamheten är att skapa förutsättningar för människor med olika funktionsnedsättningar att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt. Stödet till personer med funktionsnedsättning är inriktat på att ge den enskilde förutsättningar att leva som andra genom att ge stöd och service som stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. För att nå dit behövs ett varierat utbud av insatser samt att stödet är anpassat till varje individs behov.

Insatserna kan bland annat gälla boende och boendestöd, korttidsvistelse, korttidstillsyn, hemtjänst, avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner, bostadsanpassning, daglig verksamhet, personlig assistans, anhörigstöd, sysselsättning och förebyggande insatser.

Verksamhet i egen regi uppgår till 61 procent medan verksamhet i privat regi uppgår till 29 procent. Resterande 10 procent avser myndighetsutövning och administration.

4.2 Året som gick

En inventering av behoven hos personer med psykisk funktionsnedsättning under 2013 visade på behov av ett kommande utvecklingsarbete. Bland annat behöver boendestödet utvecklas och tillgången till olika boendeformer förbättras. Under året har lokala samverkansöverenskommelser och handlingsplaner upprättats gemensamt med landstinget både gällande barn och vuxna. Beslut om införande av boendestöd enligt LOV har fattats.

En markant ökning av personer, främst inom neuropsykiatri, som ansöker om insatser har kunnat konstateras. En ökning har också skett från personer som ansöker om personlig assistans, vilket till stor del beror på Försäkringskassans restriktivare tolkning av vilka som kan beviljas assistans enligt socialförsäkringsbalken.

De insatser som ökar mest är boendestöd enligt SoL och daglig verksamhet enligt LSS.

Ett kundvalssystem enligt LOV av hemtjänst samt ledsagarservice/avlösarservice enligt LSS och SoL har införts från 1 april 2014. För närvarande finns åtta aktörer inom hemtjänst och fyra aktörer inom område ledsagarservice. För område avlösarservice LSS har finns för närvarande tre utförare. Egenregialternativ finns inom alla områden.

Den LOV inom daglig verksamhet LSS som infördes från oktober 2013 har under året utökats med fyra aktörer till att nu omfatta 15 godkända utförare.

Granängens korttidshem som på grund av en vattenskada bedrivit verksamhet i tillfälliga lokaler på Koriandergränd har nu i januari 2015 fått tillträde till sin nya lokal på Höglidsvägen.

För närvarande är färdigställande och inflyttning till två gruppboendestäder försenade med upp till ett år. Gruppboendet som skulle byggas på Lindetomten och tas i drift under 2014 beräknas kunna tas i drift september 2015. Det andra gruppboendet kommer att tas i drift något senare. Totalt innebär detta 12 platser och som en konsekvens har kommunen åtta icke verkställda boendebeslut. Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har begärt in yttranden om anledningen till detta och hitills ansökt hos förvaltningsrätten om att Tyresö kommun ska åläggas att betala en särskild avgift i två fall. I ena fallet har en dom meddelats vilken innebär att kommunen åläggs en särskild avgift om 800 000 kronor.

På grund av volymökningen utökades funktionsnedsättningsområdet med en handläggare den 1 januari 2014. Handläggargruppen har därmed kunnat specialisera sig då det nu finns två

barnhandläggare LSS och fem vuxenhandläggare varav tre med inriktning mot LSS och två med inriktning socialpsykiatri.

En granskning av biståndsavdelningens handläggning som har gjorts av kommunens kvalitetsenhet har genomförts. Granskningen ger vid handen att det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas. Med anledning av detta har enheten under året inlett en översyn gällande rutiner, processer och riktlinjer.

4.3 Nämndplanens mål för verksamhetsområdet

Mål 1

Minst 2 personer med daglig verksamhet enligt LSS får arbete eller börjar studera

Resultat: Målet är uppfyllt

Kommentar: Under 2014 har två personer gått från daglig verksamhet till lönebidragsanställningar. En av dessa personer har dock återgått till daglig verksamhet under året.

Mål 2

Personerna inom LSS-verksamheterna gruppbostad, servicebostad och daglig verksamhet upplever att verksamheten har god kvalitet. Kvalitetsindex enligt kvalitetsbarometern är lägst 1,40 (index 0-2) (2011 var värdet för LSS-verksamheten gruppbostad 1,41, servicebostad 1,27 och daglig verksamhet 1,23).

Resultat: Målet är ännu inte mätt

Kommentar: Utifrån förra Kvalitetsbarometern har handlingsplaner tagits fram för att bibehålla det som fungerar bra och förbättra det som var mindre bra. Verksamheten ska också ta fram en handlingsplan för hur vi kan hjälpa till att få fler brukare/företrädare att svara på enkäten så att alla grupper kan få ett resultat.Handledning pågår och fortsätter året ut. Former för kollegiegranskning håller på att tas fram. Handläggningstider följs upp.

Mål 3

Personer som söker bistånd är nöjda med biståndsavdelningens arbete gällande information, bemötande och handläggningstider.

Resultat: Målet är ännu inte mätt under 2014

Kommentar: En kvalitetsbarometer genomfördes mot slutet av 2013 vilken redovisats i nämnd februari 2014. Biståndsavdelningen arbetar med olika typer av handläggarstöd som t.ex. handledning, ärendedragning och kollegiegranskning. En översyn av kvalitetsledningssystemet pågår.

4.4 Kommungemensamma mål

Medborgarfokus och gemensamt förhållningssätt

Mål 1 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Tyresös medborgarindex ligger bland de tio högsta värdena vid varje mätning (SCB) (Medborgarundersökning vartannat år, nästa mätning hösten 2014)

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas centralt för hela kommunen.

Ett blomstrande näringsliv

Mål 5 (att uppnå 2014)

Bildandet av sociala företag uppmuntras så att minst fem sådana finns

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas central för hela kommunen

Attraktiv arbetsgivare

Mål 11 (att uppnå 2014)

Minst 75 procent av alla anställda besvarar medarbetarenkäten och nöjd medarbetarindex är lägst 60 procent på alla arbetsplatser

Resultat: Målet är inte mätt

Kommentar: Ingen medarbetarenkät har gjorts under 2014

Mål 12 (att uppnå 2014 och 2015)

Lönespridningen har ökat

Resultat:

Kommentar: Målet mäts och redovisas central för hela kommunen

Mål 13 (att uppnå 2014, 2015 och 2016)

Den totala sjukfrånvaron är högst sex procent årligen. (Mäts årligen SKL)

Svar: Målet är uppfyllt för myndigheten men inte för verksamhet i egen regi

Kommentar:

Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen. Sjukfrånvaron enligt uttag från Bestyr uppgick till 2,23 procent för biståndsenheten 2014. Löpande analys av orsakerna till frånvaro pågår. Vad är arbetsrelaterat och vad är inte. Motsvarande siffra för den kommunala egenregin är 8,73 procent. Rehabilitering vid aktualitet. Löpande arbetsmiljöarbete på APT för att behålla och öka frisknärvaron. Samlad årsstatistik presenteras av personalenheten i samband med årsredovisningen.

Effektiva verksamheter

Mål 16 (att uppnå 2014)

Tre procents generell effektivisering (motsvarande en procent per år) har uppnåtts inom alla verksamheter

Resultat: Målet är inte uppfyllt

Kommentar: För omsorgen för personer med funktionsnedsättning är bedömningen att, trots genomförda effektiviseringar under 2012 och 2013, så kommer årets resultat att bli negativt framförallt beroende på ett ökat antal extern köpta platser.

4.5 Kommungemensamma uppdrag

Taxor och avgifter:

Uppdrag: Alla nämnder ska årligen, som ett led i beredningen av kommunplanen, se över sina taxor i syfte att avgiftsintäkterna, i den utsträckning som är rimlig eller tillåten, ska bidra till verksamheternas finansiering.

Status: Taxorna fastställdes i januari utifrån 2014 års prisbasbelopp och nämndens beslut gällande högkostnadsbeloppet. Samtliga som har hjälp enligt biståndsbeslut får ett nytt avgiftsbeslut under januari månad. Egenavgiften för boendestöd togs bort under 2014.

Trygghet:

Uppdrag: Alla nämnder ska i sina verksamheter bidra till en hög trygghet i utomhusmiljön och eftersträva att öka antalet medborgare som engageras i det arbetet.

Status: Berör inte biståndsavdelningens uppdrag

Ekologiska livsmedel:

Uppdrag: Alla nämnder ska medverka till att andelen ekologiska livsmedel som nyttjas för måltider i kommunens verksamheter ökar så att den uppgår till minst 30 procent år 2014.

Status: Berör inte biståndsavdelningens uppdrag

Konkurrensutsättning av verksamheter och utvecklad valfrihet:

Uppdrag: Kommunens medborgare ska få en så bra verksamhet som möjligt, god kvalitet till lägsta möjliga kostnad och en utvecklad valfrihet. Den regiform som bäst uppfyller detta ska väljas. All kommunal verksamhet, med undantag för myndighetsutövning och verksamheter som enligt lag eller beslut av kommunfullmäktige ska undantas, kan därför prövas för konkurrensutsättning. Det gäller såväl befintliga som nya verksamheter. Nämnderna ska eftersträva att erbjuda olika alternativ

för att ge medborgarna ökad mångfald och valfrihet. Mångfald innebär bland annat olika huvudmannaskap och driftsformer. Där LOV (lagen om valfrihet) kan tillämpas ska detta prövas. Nämnderna ska därför i sina planer (nämndplaner) årligen redovisa dels vilka verksamheter som kommer att prövas för konkurrensutsättning eller införande av valfrihetssystem, dels resultatet av tidigare beslut om nya driftsformer eller införande av valfrihetssystem. När verksamheter konkurrensutsätts ska egenregianbud inte lämnas.

Status: Valfrihetssystem enligt LOV har införts inom hemtjänst samt ledsagarservice och avlösarservice SoL och LSS. Beslut om införande av LOV inom boendestöd har tagits.

4.6 Kommungemensamma kvalitetsgarantier

Kvalitetsgaranti: Du får svar på eller bekräftelse av e-post inom 2 arbetsdagar, brev inom 10 arbetsdagar (om inte besked kan ges direkt)

Resultat: Garantin är uppfylld

Orsak till avvikelse:

Kvalitetsgaranti: Du ska bara behöva ringa ett samtal till kommunen för att komma i kontakt med den person som kan hjälpa dig

Resultat: Garantin är uppfylld

Orsak till avvikelse:

4.7 Ekonomiskt resultat myndighet

Tabell. Totalt resultat för verksamhetsområdet

	Utfall Beställare (A)	Utfall Utförare (Kommunal regi) (B)	Totalt FH (A+B)
Intäkter	204 413	172 422	376 835
Kostnader	-210 395	-170 903	-381 298
Resultat	-5 982	1 519	-4 463

Tabell. Nettokostnader per verksamhet (Beställare)

Nettokostnader per verksamhet Tkr	Bokslut 2012 (A)	Bokslut 2013 (B)	Bokslut 2014 (C)	Budget 2014 (D)	Avvikelse (D-C)
Förvaltningsgemensamt	10 448	13 919	13 063	11 640	-1 423
Administration/Myndighetsutövning	9 190	9 026	10 602	9 839	-763
Boende vuxna, LSS	61 738	59 960	70 939	71 186	247
Boende barn, LSS	5 009	10 039	8 611	10 114	1 503
Boende, SoL	9 417	10 475	11 717	10 554	-1 163
Sysselsättning, SoL	3 984	3 935	3 460	4 157	697
Personlig assistans	28 856	28 686	28 762	25 456	-3 306
Daglig verksamhet	28 446	29 997	32 927	32 094	-833
Korta insatser	15 073	21 400	19 470	17 329	-2 141
Hemtjänst	13 866	10 480	9 480	10 680	1 200
Totalt	186 027	197 917	209 031	203 049	-5 982

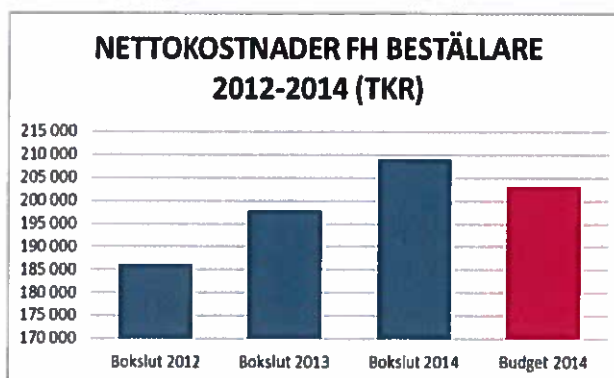

4.8 Analys av ekonomiskt resultat

Notera att analysen här nedan avser enbart beställare/myndighet.

Verksamheterna i kommunal regi lämnar särskild verksamhetsberättelse. Däremot lämnas en kortare analys av verksamhet i kommunal regi sist i avsnittet.

Det totala underskottet för myndigheten uppgår till 5.982 tkr (och ett överskott motsvarande 1.519 tkr för den kommunala utföraren).

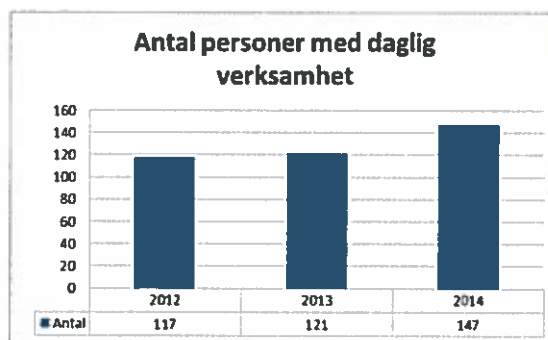

Beställarens underskott finns huvudsakligen inom verksamheterna boende SoL, daglig verksamhet och korttidsvistelse (i det senare ingår även korta insatser).

Inom SoL psykisk funktionsnedsättning är ökning inom gruppen yngre personer med neuropsykiatrisk problematik, ofta i kombination med andra psykiatriska diagnoser, betydande. En ökande grupp finns också bland yngre kvinnor med psykisk sjukdom och självskadebeteende. Personer som dömts enligt LRV (lagen om rättspsykiatrisk vård) behöver insats i form av vistelse på utslusningshem innan det är möjligt för dem att återvända till hemkommunen. För närvarande känner man till ett tiotal personer från Tyresö och några av dem är aktuella för utslussning. Kommunen delar kostnaden för dessa placeringar med psykiatrin enligt principen att kommunen tar kostnaden för boende och sysselsättning medan psykiatrin bekostar behandlingsdelen.

Ansökningar om personlig assistans enligt LSS har ökat, framförallt från assistansbolag som söker assistans för sina kunder. Ökningen kan till stor del förklaras av att Försäkringskassan gör en restriktivare bedömning av rätten till assistans enligt socialförsäkringsbalken.

Antalet brukare med daglig verksamhet har ökat. En anledning till detta är sannolikt att det ökande antal personer som inte lyckats etablera sig på arbetsmarknaden, eller fallit ur densamma, i större utsträckning än tidigare ansöker om daglig verksamhet. Införandet av LOV från oktober 2013 innebär också att utbudet av daglig verksamhet ökat, inte minst genom att det tillkommit fler aktörer som har en mer arbetsinriktad verksamhet och som även kan skaffa praktikplatser.

Fler barn och ungdomar diagnosticeras inom autismspektrum och kommer då även omfattas av personkretsen för LSS. Kommunen har inte verksamhet i egen regi för en del av de målgrupper som diagnosticeras varför externa platser måste köpas.

[Analys av ekonomiskt utfall kommunal utförare](#)

Den kommunala utföraren gör ett sammanlagt överskott motsvarande 1.519 tkr.

Personlig assistans redovisar ett underskott motsvarande 1.619 tkr. En fördyrad bemanningslösning och övertalighet i samband med minskat antal brukare bidrar till ett negativt resultat. Vidare har indexuppräknningen från Försäkringskassan på intäktsidan varit endast 1,8 % medan personalkostnaderna har ökat med 2,5 procent vilket motsvarar ett bortfall motsvarande 500 tkr.

Bostadsenheterna, inklusive barnboendet, har inte haft full beläggning hela året vilket till stora bidragit till ett överskott motsvarande 960 tkr.

TYDA (daglig verksamhet kommunal regi) redovisar ett överskott motsvarande 1.400 tkr.

4.9 Framtiden

Kundvalssystem enligt LOV införs inom boendestöd. Upphandling är planerad till hösten 2015. En utbyggnad av boendestödet syftar till att öka både tillgängligheten och utbudet för personer som är i behov av biståndet.

Utbyggnaden av gruppboendestäder LSS är försenad. Två nya gruppboendestäder med sex platser vardera beräknas kunna tas i drift under andra halvåret 2015. I och med förseningen kommer inte behoven av boendestäder kunna tillgodoses fullt ut fram till dess, vilket i sin tur innebär att behov av kompenserande insatser under väntetiden, som t.ex. korttidsvistelse kan uppstå. De nya gruppboendestäderna kommer inte tillgodose hela behovet. Planering för utbyggnad av både serviceboendestäder och gruppboenden finns. Planerna måste ytterligare konkretiseras och där samverkan mellan berörda förvaltningar är nödvändig. En av de största utmaningarna för framtiden blir att säkerställa bostadsförsörjningen för personer med funktionsnedsättningar både inom LSS- och socialpsykiatriområdet

Barnboendet Hällebo kommer att avvecklas i samband att den första av de två nya gruppboendestäderna tas i bruk, preliminärt under oktober månad, dit två av ungdomarna från Hällebo flyttar. Underlag för att fortsatt bedriva verksamheten saknas. De flesta barn med så omfattande funktionsnedsättningar som det är frågan om här bor idag kvar hemma i sin familj med stöd av personlig assistans

Kommunalisering av hemsjukvård på LSS-boendestäder och daglig verksamhet är på gång och beräknas träda i kraft den 1 oktober. Överförandet syftar till att kommunerna framöver ansvarar fullt ut för hälso- och sjukvårdsinsatserna för målgruppen.

Volymökningen kommer sannolikt att fortsätta sett till utvecklingen under framför allt de senaste två åren.

Biståndsavdelningen FO kommer fortsatt behöva arbeta med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet vad avser handläggning och rutiner vid uppföljning av beslut.

Datum 2015-02-25
 Tid 19:00–21:45
 Plats Myggdalen plan 1 kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid 2015-03-02 kl 16:00

Paragrafer 1013 – 1022
 2002 - 2005

Sekreterare
 Anita Lindbohm

Ordförande
 Anna Lund

Justerande
 Carl-Johan Karlson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Socialnämnden
 Sammanträdesdatum 2015-02-25
 Datum då anslaget sätts upp 2015-03-03
 Datum då anslaget tas ned 2015-03-26
 Förvaringsplats för protokollet Socialförvaltningens arkiv

Underskrift
 Anita Lindbohm

Utdragsbestyrkande

Närvarolista

Beslutande

Anna Lund (KD)
 Carl-Johan Karlson (S)
 Gerd Dufberg (M)
 Peter Freij (M)
 Gunilla Johansson (M)
 Åsa de Mander (FP)
 Lars Owe Larsson (C)
 Bertil Johansson (S)
 Margitha Applegate (S)
 Peter Söderlund (MP)
 Gunilla Andersson (V)

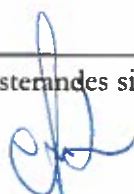
Ersättare

Birgitta Soccorsi (M)
 Tony Thorén (FP)
 Amanda Kennerberg (KD)
 Lisa Månsson (MP)

Övriga

Anita Lindbohm, Sekreterare, Socialförvaltningen
 Åsa Danielsson, Förvaltningschef, Socialförvaltningen
 Ansa Haapala, Stabschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Sara Strandberg, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 2002-2003, 1013-1015
 Stig Jönsson, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Auli Metsänsalo, Avdelningschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Bengt Isaksson, Verksamhetscontroller, Socialförvaltningen, §§ 1013-1022
 Eva Lindgren, Kvalitetscontroller, Kommunledningskontoret, § 1013
 Caroline Andréasson, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1014
 Leena Andersson, Enhetschef, Socialförvaltningen, §§ 1013-1014

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Frånvarande

Andreas Jonsson (M), Ordförande

Nicklas Manns (M)

Lars Lagerstedt (C)

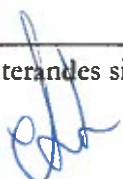
Barbro Rådberg (S)

Josefin Brattberg (S)

Thomas Martinsson (S)

Alejandro Ozano (MP)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande